

Sygn. akt I C 2341/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Irena Żarnowska-Sporysz

Protokolant: protokolant Anna Łachman

po rozpoznaniu w dniu 02 lutego 2015 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. P. (1)**

przeciwko **P. P. (1), E. P. (1)**

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. przyznaje od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Krakowie na rzecz adwokata E. G. kwotę 8.856 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu.

IC 2341/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 grudnia 2012r J. P. (1) wniósł przeciwko P. P. (1) i E. P. (1) o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powoda umowę darowizny i umowę ustanowienia prawa użytkowania zawartą z dnia 2 lipca 2009r przed notariuszem A. K. w kancelarii notarialnej w K. Rep.A nr (...) na mocy której M. P. (1) darowała P. P. (1) i E. P. (2) (obecnie P.) prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) oraz prawo własności stojącego na niej budynku położonego w K. przy ul. (...) ,dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy dla Krakowa Podgórze w Krakowie prowadzi księgę wieczystą nr (...) - w celu zaspokojenia przysługującej powodowi wierzytelności wynikającej z postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa Krowodrzy w Krakowie z dnia 16 marca 2007r – sygn. I Ns 2525/02/K zmienionego postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 25 marca 2009r sygn. II Ca 1737/07 tj. kwoty 555.541,00 zł.

Wniósł także o zasądzenie kosztów postępowania .

W uzasadnieniu powód podał ,że M. P. (1) nie uregulowała względem niego należności wynikającej z przywołanego tytułu wykonawczego, natomiast kilka miesięcy po uprawomocnieniu się cytowanego postanowienia przeniosła na pozwanych swe prawa do nieruchomości , przez co powód nie miał już możliwości skierowania egzekucji do majątku nieruchomego M. P. (1) bo ta już takiego nie miała.

Czynność jej polegająca na zbyciu swych praw do nieruchomości zdziałana została zdaniem powoda z pokrzywdzeniem wierzyciela ,

a pozwani uzyskali korzyść majątkową bezpłatnie i są osobami bliskimi dłużniczki – bo jej dziećmi .

M. P. (1) pozbyła się w ten sposób istotnego składnika swego majątku przez co stała się niewypłacalna w wyższym stopniu niż poprzednio. W oparciu zatem o przepis art. 527 kc powód domaga się uznania przedmiotowej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego.

W odpowiedzi na pozew pozwani P. P. (1) i E. P. (1) (k. 68) wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podali : że są dziećmi powoda i M. P. (1), że pomiędzy powodem a M. P. (1) doszło do sądowego podziału majątku, w wyniku którego M. P. (1) uzyskała na wyłączną własność przedmiotową nieruchomości za spłatą na rzecz powoda. Nieruchomość tę później podarowała swym dzieciom , ale nie w zamiarze pokrzywdzenia wierzyciela i nie stała się na skutek tej darowizny niewypłacalna. Powód nigdy nie wszczął przeciwko M. P. (1) postępowania egzekucyjnego. Tytuł wykonawczy odebrał dopiero dnia

16 października 2009r podczas gdy postanowienie w sprawie o podział majątku stało się prawomocne z dniem 25 marca 2009r. Tego samego dnia, na mocy tego samego postanowienia zasądzono na rzecz M. P. (1) od J. S. kwotę 284.000,00 zł które to środki przekazane zostały na jej konto i które na nim nadal się znajdują , ponadto posiada ona jeszcze cenne antyki o wartości ok. 150.000,00 zł - więc nie można twierdzić ,że była ona niewypłacalna. Podnieśli też pozwani ,że oni posiadają względem powoda wierzytelność na kwotę ok. 55.000,00 zł.

Powód nigdy nie wskazał M. P. (1) numeru swego konta bankowego na który mogłaby przelać mu pieniądze . Powód wystąpił przeciwko M. P. (1) z prywatnym aktem oskarżenia zarzucając jej zamiar pokrzywdzenia go dokonaną darowizną , ale Sąd Rejonowy w sprawie

II K1041/11/S oraz IV Ka 581/12 – uniewinnił ją od tego zarzutu.

W trakcie tego procesu pozwani podnieśli kolejne zarzuty a mianowicie dotyczące wygaśnięcia wierzytelności powoda na skutek potrącenia jego wierzytelności z wierzytelnością dłużniczki M. P. (1) uzyskaną w drodze cesji od innych wierzycieli powoda . Wnieśli o oddalenie powództwa .

Sąd ustalił :

Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa Krowodrzy w Krakowie z dnia 16 marca 2007r – I Ns 2525/11/K , zmienionym postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 25 marca 2009r – II Ca 1737/07- dokonano podziału majątku wspólnego M. P. (1) i J. P. (1) oraz zniesienia współwłasności J. S. w ten sposób że:

- przyznano M. P. (1) prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) zabudowanej budynkiem mieszkalnym przy ul. (...) w K. i zasądzono od M. P. (1) na rzecz J. P. (1) tytułem spłaty kwotę 406.303,00 zł z ustawowymi odsetkami od 25 marca 2009r,

- zasądzono od J. S. na rzecz M. P. (1) kwotę 284.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od 25 marca 2009r.

Dow: kopia w/w postanowień –k. 12-14

Dnia 02 lipca 2009r M. P. (1) zawarła z P. P. (1) i E. P. (2) (tj. dziećmi swymi i powoda) – umowę darowizn i ustanowienia prawa użytkowania, mocą której darowała każdemu z nich po (...) części udział w prawie użytkowania wieczystego działki nr (...) oraz w prawie stanowiącego odrębną własność budynku mieszkalnego położonego na tej działce w K. przy ul . (...).

Ustanowiła jednocześnie na rzecz siebie samej prawo dożywotniego bezpłatnego użytkowania na prawie wieczystego użytkowania działki i prawie własności budynku.

Dow: akt notarialny Rep. A nr (...) –k. 8 -11

W 2013r powód wszczął przeciwko M. P. (1) postępowanie egzekucyjne celem wyegzekwowania od niej kwoty wynikającej z przywołanego wcześniej postanowienia o podział majątku wspólnego, ale został zawiadomiony przez komornika pismem z dnia 22.11.2013r, że egzekucja z nieruchomości jest bezskuteczna – bo nieruchomość nie należy już do dłużniczki

Dow: post. komornika Km 3280/13 –k. 244, 245

Powód wniósł przeciwko M. P. (1) prywatny akt oskarżenia czyniąc jej zarzut z racji dokonanej przez nią darowizny przez którą stała się niewypłacalną . Sprawa toczyła się pod sygn. II K 1041/11/S i zakończyła się uniewinnieniem M. P. (1).

Dow: wyrok – II K 1041/11/S z uzasadnieniem – k. 88

Już w trakcie trwania niniejszego postępowania dłużniczka powoda M. P. (1) zaczęła skupywać wierzytelności różnych osób przysługujące im w stosunku do J. P. (1) i pismem z dnia **17 stycznia 2014r** skierowanym do niego, a zatytułowanym „ oświadczenie o potrąceniu” i przedłożonym do akt przez pozwanych - poinformowała go że z jego wierzytelności względem niej potrąca przysługujące jej względem niego następujące wierzytelności nabyte :

1. umową przelewu z dnia 18 grudnia 2013r od L. W. w wysokości 43.330 zł a wynikające z orzeczenia SR w Mikołowie z dnia 15 stycznia 2013r – sygn. I Nc 3242/12, a na które składają się : kwota główna 25.000,00 zł , odsetki ustawowe od 31 marca 2009r – które na dzień 17 stycznia 2014r wynoszą 15.600 zł , oraz koszty procesu 2.730 zł,

2. umową przelewu z dnia 15 stycznia 2014r od J. P. (2)

(byłej - drugiej małżonki powoda) w wysokości 469.670,00 zł a wynikające z aktu notarialnego sporządzonego przed notariuszem J. C. dnia 16 kwietnia 2002r, w którym to akcie powód uznał swą należność względem w/w J. P. (2) w wysokości 312.000,00 zł z odsetkami od dnia 30 września 1995r , a które za okres od 17 stycznia 2010 do 17 stycznia 2014r wynoszą 152.393,00 zł.

4. umową przelewu z dnia 17 stycznia 2014r od P. P. (1) i E. P. (2) w łącznej kwocie 8.694 zł a wynikające z orzeczeń ze spraw III Rc 499/06/K, III Rc 201/08/K, III Rc 332/10/K, III Rc 569/11, (k. 228)

5. własne wierzytelności M. P. względem powoda w wysokości 8.561 zł a wynikające z orzeczeń w sprawach: IC 301/13 – SO w Krakowie, II K 1041/11/S, IVKa 581/12,

i w związku z nabytymi wymienionymi wyżej wierzytelnościami M. P. potrąca na zasadzie art. 498 kc wyżej wskazane wierzytelności w łącznej wysokości 530.255,00 zł z wierzytelnością powoda wynoszącą 406.303,00 zł z odsetkami od 25 marca 2009r czyli łącznie kwotą 579.522 zł a pozostałą przysługującą powodowi należność w wysokości 49.267 zł ureguluje w najbliższym czasie.

Dow; pismo M. P. (1) do powoda –k. 207 i nast. z dołączonymi do niego umowami przelewu , orzeczeniami sądowymi cytowanymi w w/w piśmie k. 211- 233, zeznania św. J. P. (2) –k. 402

Powód w odniesieniu do tegoż oświadczenia o potrąceniu – nie uznał go , twierdząc w pierwszej kolejności iż w toku postępowania ze skargi pauliańskiej nie rozstrzyga się o wysokości należności dłużnika względem wierzyciela a wskazuje jedynie iż czynność jest bezskuteczna i w stosunku do jakiej wierzytelności. Ponadto podniósł, że wymienione w piśmie pozwanych umowy przelewu są pozorne ,a także zakwestionował skuteczność złożonego oświadczenia o potrąceniu w zakresie w jakim miałyby ono wynikać z nabycia wierzytelności umową zawartą przez M. P. (1) z J. P. (2) z dnia 15 stycznia 2014r. Przedmiotem jej bowiem była wierzytelność przysługująca J. P. (2) w stosunku do spółki (...) sp. z o.o którą to wierzytelność J. P. (2) nabyła od J. Ś. (1) na podstawie umowy sprzedaży z dnia 20 marca 2001r ,

a brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania że przywołana wierzytelność kiedykolwiek przysługiwała J. P. (2) wobec powoda .

Poza tym z treści umowy z dnia 16 kwietnia 2002r wprost wynika jedynie że powód jako dłużnik rzeczowy przeniósł na J. P. (2) w celu zwolnienia z długu dłużnika osobistego tj. (...) Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe (...) sp. z o.o własność swego udziału w nieruchomości. Z umowy tej bynajmniej nie wynika iżby zobowiązywał się on do zapłaty na rzecz J. P. (2) kwoty 312.000,00 zł z odsetkami .

Podniósł też iż jego zdaniem nabycie wierzytelności przez J. P. (2) w stosunku do (...) sp z o.o. nastąpiło w trakcie trwania jego małżeństwa z nią , a zważywszy ,że uznano za nieważną jego umowę z nią o rozdzielności majątkowej – to rozporządzenie przez nią tą wierzytelnością na rzecz M. P. (1) było nieuprawnione.

W konsekwencji powód nie uznał za skuteczne potrącenie dokonane przez M. P. (1) o jakim mowa w jej oświadczeniu z dnia 17 stycznia 2014r

Do pisma powoda –k. 296 – załączone zostały umowy przelewu wierzytelności z J. Ś. (1) na J. P. (2) z daty 30 marca 2001r na kwotę 304.359,50 zł, z J. S. na J. P. (2) z daty 28.02.2010 r na kwotę 50.000,00 zł , -k. 302,

Pozwani następnie dołączyli do akt kolejne pismo podpisane przez dłużniczkę M. P. (1) z daty **02 kwietnia 2014r** (k. 319) kierowane do powoda w którym dłużniczka informuje go o nabytych przez nią wierzytelnościach Z. G. i J. G. przysługujących im w stosunku do powoda a wynikających z dwóch wyroków sądowych na łączną kwotę 259.279,24 zł a które to wierzytelności dłużniczka nabyła umową przelewu z dnia 4 kwietnia 2014r i którą to kwotę wierzytelności M. P. (1) **potrąca** z wierzytelnością powoda względem niej - **co oznacza zdaniem M. P. (1) ,że w związku z wcześniejszymi potrąceniami nie jest ona już dłużniczką powoda – ale to on jest jej dłużnikiem na kwotę 125,702,71 zł .**

Do pisma pozwanych załączone zostały : umowa przelewu wierzytelności potwierdzona notarialnie zawarta pomiędzy Z. Ż. (1) i J. G. jako cedentami , a M. P. (1) jako cesjonariuszem , wyrok zaoczny SW w Krakowie z dnia 23 listopada 1998r I C 740/98 – zasądający od powoda na rzecz Z. Ż. (2) kwotę 36.000 zł z odsetkami oraz postanowienie SO w Krakowie z daty 22 grudnia 2008r nadający w/w wyrokowi zaocznemu klauzulę wykonalności na rzecz Z. Ż. (1) i J. G. , oraz pełnomocnictwo notarialne tej ostatniej ustanawiające jej matkę czyli Z. Ż. (1) swym pełnomocnikiem we wszystkich sprawach dotyczących jej majątku i praw, składania wszelkich oświadczeń , a także dwa wyroki SR dla Krakowa Krowodrzy w Krakowie z dnia 17.06.2013r I C 1608/11/K i II Ca 2106/13 zasądające kwoty kosztów postępowania od powoda na rzecz Z. Ż. (1) w wysokości po 2447 zł i 1200 zł - k. 330- 361, umowa notarialna z dnia 16.04.2002 zawarta przed not. J. C.-k. 390.

Pozwani złożyli również pismo M. P. kierowane do powoda z daty 6 października 2014r – w którym M. P. (1) potrąca nabytą od swych dzieci P. P. (1) i E. P. (1) wierzytelność w wysokości 120.000,00 zł względem powoda a wynikająca z faktu ,że powód wraz z J. P. (2) zajmował bez tytułu prawnego nieruchomość należącą do w/w P. P. (1) i E. P. (1) i M. P. (1) położoną w K. przy ul. (...) w okresie od stycznia 1992r do końca grudnia 2001r.

Do pisma pozwanych zostały załączone wyroki : zasądające kwotę od J. P. (2) na rzecz M. P. (3) , P. P. (1) i E. P. (1) , wyrok eksmisyjny oraz umowa cesji

dow; umowa , wyroki –k. 426- 428

W odpowiedzi na to pismo powód podniósł ,że wierzytelność ta jest przedawniona bo nabyta została dopiero w październiku 2014r- a powstała na mocy wyroku z 1998r . Wierzytelność powoda względem M. P. (1) powstała dopiero w dacie 25.03.2009r (vide pismo powoda –k. 443) .

Pomiędzy powodem J. P. (1) a jego byłą małżonką J. P. (2) – toczy się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa Krowodrzy w Krakowie pod sygn. I Ns 204/13/K postępowanie o podział majątku wspólnego , w którym Sąd ten wydał

postanowienie wstępne ustalając nim iż umowa wyłączenia ustroju wspólności małżeńskiej ustawowej zawarta w formie aktu notarialnego w dniu 26 stycznia 1994r pomiędzy J. P. (1) a J. P. (2) jest nieważna z powodu jej pozorności.

Sąd Okręgowy w Krakowie – postanowieniem z dnia 13 czerwca 2014r – sygn. IICa 155/14 utrzymał w mocy cytowane postanowienie Sądu Rejonowego.

dow: orzeczenia SR i SO –k. 308

Taki stan faktyczny sąd ustalił w zasadzie na podstawie powołanych dokumentów urzędowych i prywatnych oraz zeznań świadka J. P. (2). Jeśli chodzi o dokumenty urzędowe takie jak wyroki i postanowienia sądowe czy akty notarialne to ich treść nie była kwestionowana. Dokumenty prywatne takie jak umowy cesji zdaniem sądu również odzwierciedlają rzeczywisty stan rzeczy, bowiem jest więcej niż pewne, że wierzyciele powoda nie mogą doczekać się na zapłatę przysługujących im od niego należności pieniężnych – odsprzedali swoje względem niego wierzytelności zyskując w ten sposób choćby część tego co się im od niego należało. Twierdzenie natomiast powoda iż te cesje są fikcyjne jest gołosłowne i nieudowodnione. Świadek J. P. (2) w swych zeznaniach potwierdziła fakt zbycia swej wierzytelności względem powoda na rzecz M. P. (1).

Zawyc trzeba :

Powództwo jest nieuzasadnione.

Powód opiera swe roszczenie na przepisie art. 527 kc który stanowi, że gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć.

§ 2. Czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności.

§ 3. Jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

W niniejszej sprawie pozwani kwestionują istnienie wierzytelności powoda twierdząc, że na skutek dokonanych potrąceń wierzytelności dłużniczki M. P. (1) z wierzytelnością powoda- ta ostatnia wygasła, nie istnieje.

Aby ustalić czy istotnie wierzytelność powoda chroniona niniejszą skargą pauliańską istnieje należy przeanalizować przedstawione przez strony dokumenty stwierdzające nabywanie przez dłużniczkę M. P. (1) wierzytelności przysługujących różnym osobom względem powoda i następnie potrącenie ich z wierzytelnością powoda.

Spośród przedstawionych nabytych przez dłużniczkę wierzytelności kwestionowane są przez powoda dwie, a mianowicie ta nabyta od J. P. (2) umową z 15 stycznia 2014r. w łącznej kwocie 496.670,00 zł i druga nabyta od pozwanych i jej własna dotycząca kwoty 120.000 zł z tytułu bezumownego korzystania z lokalu położonego w K. przy ul. (...) przez powoda i J. P. (2).

Jeżeli chodzi o wierzytelność nabytą od J. P. (2) to historia jej powstania i nabycia jest następująca:

Powód J. P. (1) (wówczas J. P. (1)) działając imieniem spółki z o.o. (...) czyli kredytobiorcy zawarł dnia 10.10.1990r z bankiem (...) umowę kredytu na kwotę 2.000.000.000 starych złotych (dwa miliardy)

Zabezpieczeniem tej umowy była hipoteka na rzecz kredytującego banku w wysokości 2000.000.000 zł wpisana na nieruchomości stanowiącej wówczas współwłasność małżeńską powoda i jego małżonki M. P. (1) obj. Kw (...) a stanowiącej działkę położoną w K. przy ul. (...)

Vide -umowa kredytu –k. 380, odpis KW (...) k. 383

Na skutek niespłacania kredytu przez kredytobiorcę czyli (...) Bank (...) zbył swą wierzytelność przysługującą mu wobec spółki z o.o. (...) (zabezpieczoną hipoteką na nieruchomości w/w małżonków P.), a wynoszącą już wówczas łącznie 3.043.595.000 starych zł - na rzecz J. Ś. (2) – co stało się na mocy umowy przelewu z dnia 29.09.1994r

Vide - umowa –k. 385

W międzyczasie powód rozwiódł się z M. P. (1). Jego małżeństwo z nią zostało prawomocnie zakończone dnia 31.07.1992r (Vide- informacja o tym w umowie notarialnej –k. 391)

Dnia 27.01.1994r zawarł on kolejny związek małżeński z J. P. (2) który został prawomocnie rozwiązany przez rozwód dnia 11.06.2010r

(vide- odpis aktu małż. k 379)

Zawarł też z J. P. (2) na dzień przed zawarciem małżeństwa tj. dnia 26 stycznia 1994r - umowę rozdzielności majątkowej małżeńskiej co do której – dwadzieścia lat później stwierdzono w postanowieniu Sądu Rejonowego – (w sprawie o podział majątku wspólnego) - utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego z 13 czerwca 2014r – sygn. II Ca 155/14 że jest ona nieważna z powodu pozorności.

Postanowieniem z 6.12.1995r w sprawie I Co 65/P - Sąd Rejonowy dla Krakowa Krowodrzy nadał wyciągowi z ksiąg bankowych nr (...) z dnia 13 grudnia 1991r klauzulę wykonalności przeciwko spółce z o.o. (...) – na rzecz J. Ś..

Wniosek o ogłoszenie upadłości spółki z o.o. (...) – został w sprawie VI U 33/95/S – oddalony.

Tenże J. Ś. (1) pozwał w 2000r przed SO w Krakowie

J. P. (1) i M. P. (1) solidarnie o zapłatę kwoty wynikającej z nabytej od banku wierzytelności – ale brak jest informacji aby do wydania orzeczenia w tej sprawie doszło .

Vide - odpis pozwu –k. 387

Dnia 30 marca 2001r – J. P. (2) ówczesna małżonka powoda nabyła od J. Ś. (2) przysługującą mu względem (...) sp. z o.o. wierzytelność w wysokości 304.359,50 zł wraz z zabezpieczeniami hipotecznymi oraz odsetkami przysługującymi od tej kwoty od 30 września 1995r . Zaznaczono w umowie , że J. P. ma zawartą umowę rozdzielności małżeńskiej z 26.01.1994r.

Vide- umowa przelewu –k. 299

Następnie **16.04.2002r** doszło do zawarcia umowy przeniesienia własności nieruchomości w celu zwolnienia z długu pomiędzy J. P. (1) a J. P. (2) . W akcie tym- vide k. 390 stwierdzono między innymi ,że wobec nabycia przez J. P. (2) wierzytelności od J. Ś.- w księdze wieczystej (...) wpisano obciążenie tej nieruchomości na rzecz J. P. (2) w wysokości 200.000,00 zł i że wyżej opisana hipoteka powstała celem zabezpieczenia spłaty pożyczki z odsetkami udzielonej przez (...) III Oddział w K. – dłużnikowi (...) sp. z o.o na podstawie umowy kredytowej z dnia 17.10.1990r przy czym jedynym właścicielem wszystkich udziałów w spółce będącej dłużnikiem i równocześnie prezesem zarządu jest stawający do aktu J. P. (1) .

Dalej J. P. (2) oświadczyła ,że na dzień sporządzania tego aktu przysługująca jej wierzytelność wynosi 357.000,00zł, że nie jest przedawniona, jest wymagalna , nie jest obciążona prawami osób trzecich

i że do tej kwoty przynależy suma odsetek ustawowych liczonych od29.09.1994r. Oświadczyła też ,że zaspokojenie roszczeń od dłużnika tj. (...) sp z o.o. jest nieskuteczne wobec czego wszelkie roszczenia zostają skierowane do właścicieli nieruchomości objętej kw (...) stanowiącej zabezpieczenie spłaty wierzytelności. W akcie

tym powód J. P. (1) zapewnił jednocześnie, że uznaje swoje wobec J. P. (2) zobowiązania wynikające z opisanej tym aktem wierzytelności .

Aktem tym jednocześnie powód zbył na rzecz J. P. (2) swój udział w nieruchomości objętej tą księgą wieczystą w wys. (...) części - przez co J. P. (2) zwolniła go z części długu tj. w kwocie 45.000,00 zł.

Następnie J. P. (2) tę swoją wierzytelność w wysokości 304.359,50 zł z odsetkami ustawowymi od 30.09.1995r sprzedała J. S. – umową cesji potwierdzoną notarialnie z daty 07.11.2007r

Vide- umowa –k. 395 , 396

Jakiś czas potem odkupiła ją od niego w niezmienionej postaci umową z dnia 28 lutego 2010r

Vide- umowa cesji –k. 302

Cytowaną tu wcześniej umową z 14 stycznia 2014r J. P. (2) zbyła tę wierzytelność na rzecz M. P. (1)

Vide- umowa –k.511.

Zauważyć trzeba, że umowa nabycia przez J. P. (2) wierzytelności od J. Ś. z daty 30 marca 2001r - zawarta została tylko pomiędzy tymi dwiema w/w osobami. Stało się to w trakcie trwania związku małżeńskiego J. P. (2) z J. P. (1) - gdy obowiązywała umowa o rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej zawarta między nimi. Jednak teraz tj. po 20 latach stwierdzono jej nieważność,

a więc ze skutkiem ex tunc - co oznacza ,że zawarta umowa z daty 16.04.2002r zdziałana została w trakcie trwania małżeńskiej wspólności ustawowej J. P. (2) i J. P. (1).

Faktem jest ,że J. P. (2) nabyła wierzytelność od J. Ś. tylko na swoje nazwisko. Przyjąc zatem należy iż wolą obojga małżonków było aby owa wierzytelność została nabyta li tylko do majątku osobistego J. P. (2). Wynika to zarówno z treści umowy cesji wierzytelności oraz z faktu ,że na takie nabycie (będące niewątpliwie czynnością przekraczającą zakres zwykłego zarządu) udzielił zgody drugi małżonek -J. P. (1), który o jej zawarciu wiedział i który później fakt nabycia przez nią tej wierzytelności per facta concludentia zatwierdził , zaakceptował – czemu dał wyraz w akcie notarialnym z 16 kwietnia 2002r – kiedy uznał swoje wobec J. P. (2) zobowiązanie wynikające z tej właśnie nabytej przez nią wierzytelności. Gdyby małżonkowie chcieli nabyć ową wierzytelność dla siebie na współwłasność to przecież nawet przy istniejącej intercyzie(którą wówczas uważali za ważną) mogli to zrobić kupując wierzytelność po połowie. Nie zrobili jednak tego, bowiem ich zgodnym zamiarem było ,aby wierzytelność stanowiła składnik majątku osobistego J. P. (2).

Jeżeli więc pieniądze na nabycie tej wierzytelności pochodziły z majątku wspólnego małżonków – to jest to nakład z majątku wspólnego na majątek osobisty J. P. (2). Orzecznictwo SN wypracowało stanowisko z którego wynika iż istnieje prawna możliwość przesunięcia składnika majątku wspólnego do majątku osobistego jednego z małżonków vide – uchwała 7 sędziów SN z dnia 10.04.1991 – III CZP 76/90

„ w czasie trwania ustawowej wspólności majątkowej dopuszczalne jest rozporządzenie przez małżonka przedmiotem wchodzącym w skład majątku wspólnego na rzecz majątku odrębnego drugiego małżonka”.

W świetle naprowadzonych uwag – umowa nabycia wierzytelności przez J. P. (2) była po pierwsze ważna , po drugie było to nabycie do majątku osobistego , a co za tym idzie zbycie tej wierzytelności na rzecz M. P. (1) w 2014r nie wymagało zgody J. P. (1) .

Zaznaczyć też należy iż podkreślone zostało w tym akcie notarialnym z 16.04.2002r ,że stronom tego aktu jest wiadomo ,że egzekucja z majątku spółki z o.o. (...) jest nieskuteczna, wobec czego za zobowiązania spółki odpowiada w takiej sytuacji zgodnie z treścią przepisów kodeksu spółek handlowych (art. 299) – członek zarządu, a jedynym

takim członkiem zarządu był właśnie J. P. (1) i to on jako osoba fizyczna - a nie jako prezes spółki z o.o. uznał swój dług wobec J. P. (2) bo też on jako osoba fizyczna a nie jako prezes spółki (...) stawał do aktu.

Gdyby jednak nawet przyjąć, że wierzytelność nabyta przez J. P. (2) w dniu 30 marca 2001r weszła do majątku wspólnego jej i J. P. (1) – to w chwili jej nabywania czyli na dzień 30 marca 2001r wynosiła ona już : kwotę główną 304.359,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi przysługującymi od tej kwoty od 30 września 1995r, czyli była to wówczas już kwota **854.264,83 zł** . Jeżeli więc małżonkowie nabyli ją po połowie i połowa tej wierzytelności wygasła bo nabył ją sam dłużnik J. P. (1) – to J. P. (2) pozostała druga połowa czyli

(854.264,83 zł : 2) = **427.132 zł** .

Dalej tak rozumując przyjąć należy iż połowa kwoty głównej wierzytelności (304.359,50 zł : 2) wynosiła 152.179 zł.

Od tej kwoty czyli od 152.179 zł należy doliczyć odsetki ustawowe biegnące za okres od ustania małżeństwa J. P. (2) z J. P. (1) tj. od 12 czerwca 2010r – do dnia wydania orzeczenia w niniejszej sprawie tj. do 16 lutego 2015r . Jest to kwota **92.357 zł** . Łącznie więc wierzytelność tylko J. P. (2) (zbytej na rzecz M. P. (1)) na dzień wyrokowania wynosi 427.132 zł + 92.357 zł = **519.357 zł**, a ponieważ jest to tylko jej połowa całej wierzytelności nabytej przez nią (przy założeniu, że jej kupno nastąpiło do majątku wspólnego) to również zbycie tej połowy co nastąpiło przecież już po rozwodzie J. P. (2) z powodem nie wymagało jego zgody na dokonanie tej czynności

Do tak nabytej dnia 14 stycznia 2014r – przez dłużniczkę M. P. (1) wierzytelności doliczyć należy i pozostałe wierzytelności wymienione wcześniej a nabyte przez nią w trakcie tego procesu a to:

-kwota 25.000 zł z odsetkami ust. od 31.03.2009r która na dzień wydania wyroku stanowi kwotę 43.943,15 zł (wierzytelność nabyta od L. W.)

-kwota 36.000 zł z odsetkami ustawowymi od 09.09.1995r – która na dzień wydania wyroku stanowi kwotę 171.475,15 zł (wierzytelność nabyta od Z. G. i J. G.)

-kwoty wierzytelności samej dłużniczki M. P. (1) i pozwanych : 617zł, 4600 zł , 8694 zł , 8561 zł . Razem wszystkie wierzytelności na dzień wydania wyroku(**i to przy założeniu** , że wierzytelność nabyta przez J. P. (2) weszła do majątku wspólnego) to kwota **757.247,00 zł** .

Wierzytelność natomiast powoda względem M. P. (1) to kwota 406.303,00 zł z ustawowymi odsetkami od 25.03.2009r – co na dzień wydania wyroku daje kwotę **715.033,00 zł** . Jest ona zatem mniejsza od wierzytelności dłużniczki M. P. (1), która skutecznie potrąciła swą wierzytelność z wierzytelnością powoda na zasadzie art. 498 kc skutkiem czego wierzytelność powoda wygasła. Art. 498 kc stanowi bowiem iż

„jeżeli dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tego samej jakości oznaczone co do gatunku a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem . Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej”.

Brak wierzytelności to brak jednej z przesłanek niezbędnych do uwzględnienia skargi pauliańskiej, która to instytucja ze swej definicji służy ochronie wierzytelności . Sąd bierze pod uwagę stan rzecz z chwili orzekania (art. 316 kc) a na dzień wydania wyroku wierzytelność powoda względem dłużniczki M. P. (1) na skutek potrącenia nie istniała.

Wierzytelność natomiast w stosunku do powoda przedstawiona przez pozwanych (wysokości 120.000 zł) a wynikająca z zajmowania przez powoda lokalu mieszkalnego bez tytułu prawnego jest zdaniem sądu przedawniona i nie może być też skutecznie potrącona. Nabyta została dopiero w październiku 2014r- jak wynika z umowy cesji a więc po upływie 10 lat od wyroku z 1998r w którym zasądzono od powoda należność z tego tytułu. (vide art. 125 kc).

Ponieważ powództwo z naprowadzonych przyczyn zostało oddalone sąd obciążył powoda zgodnie z treścią art. 98 kpc kosztami zastępstwa procesowego na rzecz pozwanych według stawki odpowiadającej wartości przedmiotu sporu tj. par. 6 p. 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r i przyznał od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika powoda zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu na zasadzie par. 19 w zw. z par. 6 p.7 cyt. Rozporządzenia.